

danskenergi

Energistyrelsen
ens@ens.dk
fle@ens.dk

Rosenørns Allé 9
DK 1970 Frederiksberg C
Tlf: 35 300 400
Fax: 35 300 401
e-mail: de@danskenergi.dk
www.danskenergi.dk

Dok. ansvarlig: VMP
Sekretær: SLS
Sagsnr: 05/531
Doknr: 14

04-01-2006

Høring om forslag til lov om ændring af elforsyningsloven

Vedlagt følger Dansk Energis høringssvar om forslag til lov om ændring af lov om elforsyning.

Med venlig hilsen
Dansk Energi

Vilhelm Mørup-Petersen

danskenergi

Dok. ansvarlig: TAT
Sekretær: sls
Sagsnr: 05/531
Doknr: 3

04-01-2006

Dansk Energi's hørings svar om ændring af lov om elforsyning

Hovedsynspunkter

Dansk Energi er generelt tilfreds med lovforslagets bestemmelser om implementeringen af energispæreaftalen af 10. juni 2005 og ministerens aftale med branchen om den fremtidige energispæreindsats. Dansk Energi er også tilfreds med, at lovforslaget gør det muligt at anvende el til fjernvarmeproduktion, når markedsprisen for el er meget lav.

Branchen lægger afgørende vægt på, at vilkårene for elforsyningsvirksomhed generelt ikke forringes efter gennemførelsen af den omfattende ellovsrevision, der trådte i kraft 1. januar 2005.

Lovforslagets § 35 indeholder væsentlige ændringer vedrørende afståelse af andele i transmissionsselskaber. § 35 er et centralt element i aftalen mellem regeringen og ELFOR af 29. marts 2004. Den gældende lovgivning, der blev vedtaget i juni 2004, blev udarbejdet i forståelse mellem regeringen og ELFOR. Derfor har ELFOR indledt drøftelser med Energistyrelsen om ændringsforslaget med det sigte, at også ny lovgivning på området vil afspejle intentionen i ELFOR-aftalen. Dansk Energi har på denne baggrund fundet det rigtigst at vente med at kommentere denne del af lovforslaget, indtil disse drøftelser er afsluttet.

Dansk Energi tager afstand fra forslagene om at indskrænke kommunernes mulighed for at overdrage sine forsyningsvirksomheder til fonde og selvejende institutioner ved at indføre modregning i bloktilskuddet for værdier, som kommunen aldrig modtager eller får gavn af.

Dansk Energi kan heller ikke tilslutte sig forslaget om at flytte udbetalingen af pristillæg fra net-selskaberne til systemansvaret, idet dette vil medføre en delt betjening af nettets brugere og dermed en ringere kundeservice. Det er ikke en effektivisering og administrativ forenkling at dele et enkelt afregningsforhold i to, og det kan kun skabe forvirring hos kunderne.

Branchens mere detaljerede synspunkter fremgår af de følgende afsnit.

Udbetaling af pristillæg – § 8, stk. 8

Lovforslaget lægger op til at ændre § 8, stk. 8, således at pristillæg fremover skal udbetales af den systemansvarlige virksomhed, og ikke, som nu, af netselskaberne.

Dansk Energi er uforstående over for forslaget, som ikke vil medføre nogen effektivisering eller administrativ forenkling. Med endnu en aktør på banen giver forslaget tværtimod nettets brugere et mere kompliceret kundeforhold. Forslaget skaber en unødvendig risiko for forvirring, og Dansk Energi foreslår derfor bestemmelsen fjernet fra udkastet.

Der er flere gode grunde til, at netvirksomhederne i dag står for afregningen. Den nuværende ordning skyldes langt overvejende hensynet til entydighed i kundeforholdet, således at afregningen er samlet hos netselskabet, der samtidigt med udbetalingen af pristillæg modregner abonnementer m.m. I modsætning til hvad der står i bemærkningerne, skal ordningen derfor ikke alene ses på baggrund af, at netvirksomhederne tidligere fastsatte afregningspriser til miljøvenlig elektricitet. Såfremt det alene er prisfastsættelsen, der er afgørende for udbetalingsopgaven, skulle skattemyndighederne forestå udbetaling af f.eks. elproduktionstilskud, og den systemansvarlige virksomhed skulle opkræve system- og PSO-betaling fra forbrugerne.

Elproducenter, der er tilsluttet distributionsnettet, har i forvejen et kundeforhold med netselskabet. Sådan vil det også være efter en eventuel vedtagelse af den foreslåede ændring af § 8, stk. 8, idet det følger af den gældende § 73, at alle – såvel forbrugere som producenter – skal afholde deres andel af netomkostningerne. Alle, der er tilsluttet elnettet, får foretaget målinger af netselskabet, og omkostninger herved afholdes via netselskabets tariffer. På samme vis afholder alle producenter tilslutningsomkostninger til netselskabet, herunder også hvis anlægskapaciteten opgraderes. En kWh-betaling kan også vise sig nødvendig for efterlevelse af § 73. Forslaget vil for alle de omfattede producenter betyde et yderligere afregningsforhold.

Dertil kommer de problemer, forslaget skaber for mindre producenter med nettoafregning. Da deres forbrug påvirker afregningen af produktion, indebærer forslaget den ekstraadministration, at produktion fremover skal afregnes af et selskab, og forbrug af et andet. Det er også uensigtsmæssigt i lyset af, at dansk elproduktion sandsynligvis vil blive mere decentral i fremtiden.

Også den forbedrede mulighed for at kraftvarmeproducenter kan anvende elektricitet i perioder med lave elpriser, giver sådanne producenter et naturligt tættere afregningsforhold med netselskaberne.

Den forrige ændring af lovgivningen indebar, at selskaberne skulle kunne samfakturere energi- og netbetaling for at gøre afregningen mere overskuelig for kunden. I det lys er det vanskeligt at forstå, hvorfor der nu lægges op til, at systemansvaret skal være endnu en aktør i afregningen.

Dansk Energi anbefaler derfor at fjerne forslaget.

Elektricitet til fjernvarmeproduktion og elpatroner til nedregulering – § 9 a

Det lovforslag, der har været i høring, foreslår at friholde produktion af fjernvarme ved hjælp af elpatroner for omkostninger til offentlige forpligtelser (PSO). Forslaget er imidlertid vedtaget i forbindelse med ændringer i skattelovgivningen.

Dansk Energi hilser generelt velkommen, at produktion af fjernvarme ved hjælp af el bliver mulig, når prisen er meget lav. Imidlertid må aftalen om, at ordningen tages op til revision om fire år, forventes at hæmme fjernvarmeverkernes investeringslyst i elvarmepatroner. Netselskaberne vil tilbyde at tilslutte elpatroner uden at opkræve det sædvanlige tilslutningsbidrag under forudsætning af, at fjernvarmeverket indgår en aftale om afbrydelighed. I stedet skal værket betale et tilslutningsbidrag til netselskabets etablering af de nødvendige styringsanlæg. Baggrunden herfor er, at netselskabet kan undgå at forstærke elnettet nu og i fremtiden, når elpatronen kan udkobles ved fejl eller risiko for overbelastning i nettet.

Energibesparelsesaktiviteter – § 22

Den politiske aftale af 10. juni 2005 hviler på, at besparelsesindsatsen nu orienteres mod markedet for besparelser, og at den gøres målstyret i modsætning til den hidtidige planstyring. Dansk Energi finder denne ændring positiv og anbefaler netselskaberne at godkende aftalen, som net- og distributionsselskaberne netop har færdigforhandlet med Energistyrelsen.

Dansk Energi lægger først og fremmest vægt på, at netvirksomhederne i overensstemmelse med aftalen og bemærkningerne til lovforslaget kan anvende midlerne der, hvor der er flest besparelser at hente. Lovændringerne er udarbejdet loyalt i overensstemmelse med aftalen, hvorfor Dansk Energi kun skal bemærke:

De almindelige bemærkninger, afsnit 5 om "Miljømæssige konsekvenser", kan opfattes som om elnetvirksomhederne skal sikre de politisk aftalte besparelsesmål på 7,5 PJ. Dette er ikke korrekt. Som det fremgår flere steder i de konkrete bemærkninger, bl.a. til § 22, stk. 1, nr. 7, og aftalen med netselskaberne, skal netvirksomhederne bidrage til opfyldelsen af målene i den politiske aftale. Konkret er målet for netvirksomheder 1,4 PJ, hvilket bør nævnes specifikt.

Dansk Energi går ud fra, at de hidtidige aktiviteter, som netselskaberne har kunnet gennemføre inden for eget bevillingsområde, betragtes som kerneaktiviteter i henhold til eldirektivet og derfor fortsat vil kunne gennemføres i netselskabet uden selskabsudskillelse. Dette fremgår af bemærkningerne til § 22, stk. 1, nr. 6. Man kunne få det indtryk af bemærkningerne til § 22, stk. 8, at alle aktiviteter skal udskilles fra netvirksomheden. Det vil være i modstrid med bemærkningerne til § 22, stk. 1, nr. 6, og med den aftale som net- og distributionsselskaberne har forhandlet med ministeriet. Dansk Energi går derfor ud fra, at dette er en misforståelse.

Havvindmøller – § 27 m.fl.

For havvindmøller lægges der i § 27 f, stk. 5, op til, at den systemansvarlige virksomhed kan kræve betaling for de ubalancer, der påføres systemet, hvis havvindmølleparkens faktiske elproduktion i et driftsdøgn ikke svarer til det anmeldte. Dansk Energi er enig i dette princip.

Ifølge bemærkningerne svarer bestemmelsen til § 27 c, stk. 8, med fornødne tillempringer, men § 27 c, stk. 8, er efter sin ordlyd bredere, idet den gælder alle *brugere*, hvis faktiske produktion, forbrug eller handel i et driftsdøgn udløser betalingspligt for ubalancer. Da den nye § 27 f, stk. 5, udelukkende omfatter elproduktion fra havvindmøller (Horns Rev 2) til forskel fra den eksisterende § 27 c, stk. 8, er det en væsentlig stramning, at ubalancerne fra en havvindmøllepark skal håndteres isoleret. I stedet foreslår Dansk Energi, at ubalancen kan puljes og håndteres som en del af ejerens/brugers samlede ubalancer fra alle anlæg i overensstemmelse med den eksisterende § 27 c, stk. 8.

Systemansvarets beføjelser – § 31

Dansk Energi må forstå lovforslaget således, at det præciseres, at systemansvaret kan udarbejde forskrifter som hidtil, og at der derfor ikke introduceres en ændring af praksis. Dansk Energi arbejder for et velfungerende elmarked, og Dansk Energi er enig i, at systemansvarets mulighed for udarbejdelse af forskrifter er en vigtig forudsætning herfor. Forskrifterne er hidtil udarbejdet efter forudgående drøftelser og i fælles forståelse med elmarkedets aktører, og hvor dette har været mest hensigtsmæssigt, er vejledninger, praktisk udmøntning m.m. overladt fuldt ud til markedets aktører og deres organisationer. Dansk Energi forudsætter, at dette forbliver uændret, da der herved sikres den mest hensigtsmæssige opgavefordeling.

Afståelse af transmissionsanlæg til staten – § 35

Som nævnt finder Dansk Energi det rigtigst at undlade en kommentering af denne del af lovforslaget, indtil de igangværende drøftelser med Energistyrelsen om relationen til ELFOR-aftalen er afsluttet.

Overdragelse af forsyningsvirksomhed til fonde og selvejende virksomheder – § 37, stk. 4

Den foreslåede § 37, stk. 4, indebærer, at der ved afståelse af ejerandele i forsyningsvirksomheder til en fond eller selvejende institution i alle tilfælde i kommunen skal registreres et vederlag, som mindst svarer til markedsværdien af ejerandelene med afståelsestidspunktet som rådgighedsdato. Registreringen skal ske med henblik på modregning i det statslige bloktilskud til kommunen.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at ændringen vil indebære, at kommunen vil blive modregnet i bloktilskuddet, selvom overdragelsen til fonden sker vederlagsfrit, og selvom fonden udelukkende skal varetage opgaver i henhold til forsyningslovene.

Den foreslåede ændring af elforsyningslovens § 37, stk. 4, vil indebære en vidtgående ændring af den hidtidige retstilstand. Det er Dansk Energis opfattelse, at ændringen vil bryde markant med gængse modregningsprincipper og begrundelserne for disse, og at ændringen i realiteten vil afskære kommunerne fra at anvende muligheden for at kunne overdrage kommunale forsyningsvirksomheder vederlagsfrit til fonde, hvilket i en del tilfælde har været anset som den mest hensigtsmæssige model for den fremtidige drift af en forsyningsvirksomhed. Ændringsforslaget er ud fra en kommunaløkonomisk betragtning urimelig over for kommunerne, idet kommunerne fremover vil blive modregnet af et afståelsesvederlag, som kommunen ikke modtager, og hvor

det er uvist, om kommunen nogensinde modtager økonomiske fordele, der ville kunne danne grundlag for modregning. Det må opfattes som en statslig beskatning af overdragelser, der hidtil ikke har haft økonomiske konsekvenser for kommunen. Endvidere er forslaget baseret på en opfattelse af den gældende retstilstand, som Dansk Energi er uenig i.

Dansk Energis synspunkt er uddybet i vedlagte notat.

Nye aktiviteter i kommunal elforsyning – § 37 a

Dansk Energis principielle synspunkt er, at kommunalt ejede elselskaber bør have mulighed for at operere på samme vilkår som privatejede elselskaber inden for en ensartet regulering. Reglerne sikrer allerede, at der ikke kan ske finansiering af elforsyningsaktiviteter eller tilknyttet virksomhed via den kommunale skatteudskrivning. Kommunalt ejede elselskaber bør generelt gives de bedst mulige rammer for selskabernes udvikling. Vi opfordrer fortsat til at ændre lovforslaget, således at dette opfyldes.

Såfremt det ikke kan opnås at give de kommunalt ejede selskaber sådanne rammer, lægger Dansk Energi især vægt på følgende fire punkter:

1. Multiforsyningsvirksomheder

Dansk Energi har opfordret til, at kommunerne - uden snævre organisatoriske begrænsninger og krav om nye selskabsdannelser - kan etablere effektive multiforsyningsvirksomheder omfattende el, varme, vand, spildevand, affald m.m., hvori typisk også vil indgå et fælles serviceselskab. Vi har med tilfredshed konstateret, at forslaget til § 37 a delvist imødekommer ønsket om en hensigtsmæssig organisering. Vi konstaterer også, at der er fundet en tilfredsstillende løsning på reguleringen af elproducerende affaldsværker.

Bestemmelsen i § 37 a, stk. 3, (og de tilknyttede bemærkninger) kan - formentlig fejlagtigt - fortolkes således, at ordlyden "anvendelse af midler" skulle hindre såkaldte cash-pool ordninger med pengeinstitutter for at mindske den fælles rentebyrde i hele kommunen til gavn for samtlige enheder i koncernen i tilfælde, hvor en del af koncernen måtte have et lånebehov. Den indirekte långivning og -tagning sker med en forrentning mellem enhederne. Dansk Energi finder derfor, at det i bemærkningerne til bestemmelsen bør præciseres, at sådanne sædvanlige ordninger kan etableres og opretholdes.

Dansk Energi læser lovforslaget således, at multiforsyningsvirksomheder fortsat kan organiseres i den kommunale forvaltning uden nye krav om selskabsudskillelse. Energistyrelsen anmodes om at bekræfte dette.

2. Deltagelse i energispareaktiviteter

Aftalen om netselskabernes energispareaktiviteter, jf. § 22, indeholder, at virksomhederne skal have metodefrihed med de begrænsninger, som lovgivningen forudsætter. Dansk Energi konstaterer, at de foreslåede lovændringer ikke lægger reelle begrænsninger for kommunale selskabers deltagelse i energispareaktiviteter i forhold til andre netselskaber.

3. Tvangsmæssig afståelse

Vi har noteret os opblødningen i § 37 a, som nu ikke længere indeholder, at selv uforvarende anvendelse af midler til selv mindre omfattende nye aktiviteter eller deltagelse i samarbejder

herom medfører, at hele elforsyningsvirksomheden skal afstås. Det er positivt, at ministeren kan bestemme, at andre aktiviteter kan være omfattet, således at en fremtidig, naturlig udvikling af aktiviteterne i virksomhederne ikke forhindres af lovbestemmelsen.

Dansk Energi finder, at reglen om at behandle midler anvendt til væsentlige nye aktiviteter som uddelinger, der fører til modregning i bloktilskuddet, er en operationel og mere rimelig løsning end den nuværende sanktionsbestemmelse om afståelse. Idet det må forudsættes, at kommunerne alene deltager i aktiviteter, som er hjemlet gennem lovgivningen eller kommunalfuldmagten, foreslår Dansk Energi, at bestemmelserne om tvangsmæssig afståelse helt fjernes og erstattes med modregningsbestemmelsen.

4. Delejerskaber i elhandelsselskaber, energirådgivningsselskaber m.m.

Kommunale elforsyninger samarbejder i dag i elhandelsselskaber, energirådgivningsselskaber m.m. – helt i overensstemmelse med samfundets krav til en effektiv strukturudvikling og efterlevelse af de nye unbundlingskrav i lovgivningen i forbindelse med el-liberaliseringen, hvor en del af branchen blev omdannet til konkurrenceudsatte aktieselskaber.

Sådanne delejerskaber, herunder også ejerskab til ELSAM A/S og Energi E2 A/S, omfattes af de foreslåede regler om nye aktiviteter. Dansk Energi finder det urimeligt, at kommunerne kan blive pålagt at udtræde af sådanne selskaber, som de ikke har bestemmende indflydelse på, hvis selskaberne påbegynder nye aktiviteter, uden at kommunen har haft nogen mulighed for at øve afgørende indflydelse på beslutningen om at iværksætte den pågældende aktivitet. I en sådan tvangssituation kan værdien af delejerskabet endog være vanskelig at opgøre, idet der ikke findes en reel markedspris. Dette kan føre til væsentlige tab i forbindelse med tvangsafståelser.

Dansk Energi foreslår derfor, at bestemmelserne ikke omfatter delejerskaber i selskaber, hvor kommunen har under 50 pct. ejerskab og ikke har bestemmende indflydelse. Subsidært foreslås, at der indføres en overgangsbestemmelse, således at bestemmelserne ikke omfatter eksisterende delejerskaber. Herunder kunne det bestemmes, at kommunen ikke må indskyde ny kapital i de pågældende selskaber. Overgangsbestemmelsen bør dog som minimum gå ud på, at kommunerne kan fortsætte i den virksomhed, de hidtil lovligt har varetaget – også hvis der ved flertalsbeslutninger i disse selskaber påbegyndes aktiviteter, der ikke normalt anses for en kommunal opgave.

Baggrunden for dette ønske er, at det forekommer urimeligt, at kommunale elselskaber – efter loyalt at have gennemført en række omstruktureringer, som blev gennemtvunget ved lovgivningen - bringes i en situation, hvor selskaberne tvinges til afståelse af ejerandele, som de hidtil lovligt har opretholdt efter statsligt ønske gennem lovgivningen og ofte også efter opfordring fra statslige institutioner. Tvangssalgssituationerne vil kunne føre til væsentlige værditab, og Dansk Energi opfordrer kraftigt til, at der findes en løsning.

Forbrugerindflydelse i multiforsyningsvirksomheder – § 44

Dansk Energi er tilfreds med, at lovudkastet gør det muligt for Energi Randers S/I og andre multiforsyningsvirksomheder at kunne operere med hensigtsmæssige regler for forbrugernes valg til selskabets repræsentantskab og bestyrelse. Således vil selskabets vandforsyningskun-

der, elforsyningskunder og varmforsyningskunder have mulighed for at afgive stemme på basis af deres samlede omsætning med selskabet, uanset om den enkelte kunde er kunde i forhold til en, to eller alle tre forsyningsarter. Energi Randers kan opfylde reglen, fordi der i al væsentlighed er sammenfald mellem varmforsynings- og elforsyningskunder. Herved opfyldes kravet i varmforsyningsloven om, at flertallet af bestyrelsens medlemmer skal være forbrugervalgte.

Principielt foretrak Dansk Energi, at valgproceduren ikke var bundet gennem lovgivningen, men kunne fastlægges lokalt, alternativt at Folketinget sikrede konsistens mellem valgreglerne i elforsynings- og varmforsyningslovene. Uoverensstemmelsen mellem elforsyningslovens krav om minimum to forbrugervalgte repræsentanter i bestyrelsen og varmforsyningslovens krav om, at flertallet af bestyrelsens medlemmer skal være valgt af forbrugerne, betyder, at selskabskonstruktioner uden stort sammenfald mellem elkunder og varmekunder vanskeligt kan følge begge love. Det giver unødigt bureaukrati og besværliggør effektiv drift, hvilket ikke er til gavn for kunderne, og det hæmmer yderligere konsolideringer, herunder fusioner, i energisektoren. TRE-FOR S/I er et eksempel på et sådant selskab med langt flere elkunder end varmekunder.

Bestemmelsen foreslås derfor gjort mere fleksibel, således at multiforsyningsvirksomheder kan vælge, hvilken af de to loves forbrugerindflydelsesregler man vil anvende.

Forsyningspligtige virksomheders konkurs – § 54

Der har ikke førhen været behov for særlige regler om forsyningspligtige virksomheders konkurs på grund af prisreguleringen, men fra 2005 er disse virksomheder almindelige elhandelsvirksomheder. Forslaget til ny § 54, stk. 8, er aktualiseret af Energitilsynets strenge prisregulering af de forsyningspligtige produkter, hvis lovlighed og hensigtsmæssighed er under behandling i Energiklagenævnet. Energitilsynets regulering gør en konkurs i en virksomhed med forsyningspligtbevilling til en realistisk mulighed.

Dansk Energi er enig i, at den systemansvarlige virksomhed i tilfælde af konkurs bør kunne drive virksomheden indtil videre, men kun såfremt alle andre muligheder er udtømt. Dansk Energi lægger derfor vægt på, at der er tale om midlertidig og tidsbegrænset varetagelse af forsyningspligten, således at systemansvaret ikke varetager opgaver, som kan udføres af markedsaktørerne.

Dansk Energis overvejelser knytter sig dels til prissætningen i en sådan ekstraordinær situation, dels til hensynet til kurators muligheder for at redde virksomheden til fordel for kreditorerne sammenholdt med systemansvarets ansvar for midlertidigt at sikre fortsat levering til kunder, der modtager forsyningspligtproduktet.

Opstår der en betalingsstandsning eller konkurs, bør systemansvaret som udgangspunkt ikke have gunstigere prissætningsmuligheder ved drift af forsyningspligtaktiviteter, end selskaber med forsyningspligt generelt er underlagt. Det må forudsættes, at Energitilsynets regulering tilrettelægges således, at der i almindelighed er mulighed for indtjening ved drift af forsyningspligtaktiviteter. I bemærkningerne henvises korrekt til § 72, stk. 1-6, men § 72 er baseret på markedets prisniveau og ikke på omkostninger (med undtagelse af balanceringsomkostninger for det nærmeste døgn).

Der kan imidlertid opstå den situation, at systemansvaret påføres særlige omkostninger som følge af overdragelsen af forsyningspligten. Der kan typisk være tale om dyrere elindkøb på engros-markedet i en højprisperiode, hvor boet (eller Nord Pool Clearing og eventuelt elleverandørerne) er nødt til at realisere selskabets portefølje af elindkøbskontrakter, og der derfor skal foretages nye indkøb til forsyningspligt kunderne. Omkostningerne må afspejle sig i en forhøjelse af forsyningspligtprisen. Der bør derfor supplerende henvises til § 71 vedrørende systemansvarets omkostninger.

I forhold til at kurator efter den almindelige konkurslovgivning varetager boets og kreditorernes interesser, foreslår lovforslaget den særregel, at ministeren kan overdrage systemansvaret at videreføre forsyningen, hvis kurator eller betalingsstandsningstilsynet "ikke viderefører den forsyningspligtige virksomhed på tilfredsstillende måde for forbrugerne". Da virksomhed med forsyningspligt er almindelig erhvervsvirksomhed, bør fravigelser af gældende erhvervsregulering begrænses mest muligt. Dertil kommer, at eftersom boets værdi – og dermed kreditorernes sikkerhed – afhænger af kurators mulighed for at vælge, hvilke kontrakter boet bør føre videre (bortset fra forsyningspligt leverancerne, der er bundet af bevillingen og derfor skal videreføres), bestemmer konkurslovens § 55 netop, at "boet kan indtræde i de af skyldneren indgåede gensidigt bebyrdende aftaler." Hvis der derimod lægges op til en skønsmæssig adgang for Energistyrelsen til at fratage boet den lovbestemte adgang til at føre virksomheden videre, frygter Dansk Energi, at det generelt bliver sværere at rekonstruere virksomheden. Går en virksomhed konkurs, bør der holdes fast i konkurslovgivningens udgangspunkt om, at den videre virksomhed varetages af kurator. Ligeledes må ejerne af selskabet have mulighed for at indskyde ny kapital og stille de nødvendige garantier for at fortsætte handelen med el.

Tilslutningsomkostninger for miljøvenlig elproduktion – § 67

Dansk Energi foreslår, at § 67 om netselskabers afholdelse af tilslutningsomkostninger for miljøvenlig elproduktion ændres, så alene miljøvenlig produktion omfattes af paragraffen. I den seneste tid har netselskaberne fået anmodninger om at tilslutte regulerkraftanlæg i form af dieselgeneratorer, der anvender f.eks. koldpresset rapsolie. De vil i dag være omfattet af § 67, og sådanne anlæg kan derved få betalt hovedparten af nettilslutningen af netselskabet. Via systemansvarets udligningsordning vil dette blive pålagt elforbrugernes PSO-tarif. Dette synes ikke rimeligt, da disse anlæg vil få en kort driftstid og dermed en yderst begrænset miljøeffekt – om overhovedet nogen. Det underbygges af, at CO₂-skyggeprisen på regulerkraftanlæg, når alene tilslutningsomkostninger medtages, efter Dansk Energis vurdering vil være i størrelsesordenen 20.000 kr. pr. tons CO₂.

Tilsvarende er også kraftvarmeanlæg på andre fossile brændsler end naturgas, f.eks. svær fuelolie omfattet af § 67 i dag, selv om der ikke er tale om miljøvenlig produktion. Det foreslås derfor samlet, at netselskabernes afholdelse af tilslutningsomkostninger begrænses til kraftvarmeanlæg, der producerer elektricitet fremstillet ved biomasse, biogas, naturgas eller affald. Regulerkraftanlæg (uanset brændselsanvendelse) og kraftvarmeværker, der anvender andre fossile brændsler end naturgas, bør således ikke være omfattet af § 67.

Advokat Klavs V. Gravesen
Ved Stranden 18
Postboks 2034
1012 København K
Telefon 77 30 40 50
Telefax 77 30 40 77

Notat til Dansk Energi vedr. forslag til elforsyningslovens § 37, stk. 4

Det foreslås at indsætte en ny bestemmelse i elforsyningslovens § 37, stk. 4, som vil indebære, at der ved afståelse af ejerandele i forsyningsvirksomheder til en fond eller anden selv-ejende institution i alle tilfælde i kommunen skal registreres et vederlag, som mindst svarer til markedsværdien af ejerandelene, og med afståelsestidspunktet som rådighedsdato. Registreringen skal ske med henblik på modregning i det statslige bloktilskud til kommunen.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at ændringen vil indebære, at kommuner vil blive modregnet i bloktilskuddet, selvom overdragelsen til fonden sker vederlagsfrit, og selvom fonden udelukkende skal varetage opgaver i henhold til forsyningslovene.

Indledningsvis bemærkes, at det er almindeligt antaget, at kommuner har adgang til at overdrage forsyningsvirksomheder – herunder elforsyningsvirksomheder – til fonde. Overdragelserne skal naturligvis i de konkrete tilfælde ske på en sådan måde, at reglerne i forsyningslovene, kommunalretten og i fondsretten overholdes.

En fond er karakteriseret ved, at

- at den skal have et eller flere bestemte *formål*,
- at den skal have en *formue* (egenkapital), der skal være uigenkaldeligt udskilt fra stifteren, og
- at dens øverste myndighed skal være *bestyrelsen*, som skal være selvstændig i forhold til stifteren.

En fond er således en selvejende institution, hvor det alene er fonden, der har ejendomsretten til fondens formue. En fonds formue falder derfor ikke i arv, og hvis en fond opløses, kan nettoformuen alene udbetales til de formål, vedtægterne angiver eller om nødvendigt til beslægtede formål. Midlerne kan derimod ikke tilbageføres til stifteren.

Den foreslåede ændring er baseret på en urigtig forudsætning om indholdet af gældende ret:

I lovforslagets bemærkninger lægges det til grund, at det allerede følger af gældende ret, at der i de tilfælde, hvor en kommunal forsyningsvirksomhed overdrages til en fond, der efter sit formål løbende skal varetage kommunale aktiviteter uden for el-, varme- og naturgasforsyningslovene, skal registreres et vederlag, som mindst svarer til markedsværdien af ejerandelene, og med afståelsestidspunktet som rådighedsdato.

I forlængelse heraf fremgår det af bemærkningerne, at den foreslåede § 37, stk. 4, alene vil indebære en ændring af retstilstanden i de situationer, hvor en kommune vederlagsfrit overdrager en forsyningsvirksomhed til en fond, der alene skal varetage forsyningsopgaver.

Denne beskrivelse af gældende ret er efter min opfattelse ikke korrekt.

Elforsyningslovens § 37, stk. 1, indeholder bestemmelser om registrering af ”uddelinger fra” og ”vederlag ved afståelse” af forsyningsvirksomheder med henblik på modregning i bloktilskud.

Af forarbejderne til den gældende elforsyningslovs § 37 fremgår følgende (lov nr. 452):

”Uddelinger og vederlag ved afståelse omfatter enhver form for økonomisk værdi, der tilflyder kommuner og amtskommuner, f.eks. i form af kapitalandele (f.eks. aktier), udbytte eller udlodning ved kapitalnedsættelse. Uddelinger og vederlag ved afståelse kan bestå i kontante beløb, men de kan også bestå i fysiske aktiver samt andre rettigheder, eksempelvis fordringer, herunder konvertible obligationer mv.

Hvis den økonomiske værdi består i andet end kontante beløb, skal der foretages en ansættelse af markedsværdien af de pågældende uddelinger eller vederlag pr. rådighedsdatoen, jf. stk. 2. Værdiansættelsen skal være i overensstemmelse med de værdiansættelser, som ved uddelingen er foretaget i virksomheden, eller som har ligget til grund for fastsættelsen af vederlag ved afståelse.”

Det er således hverken i overensstemmelse med ordlyden af elforsyningslovens § 37, stk. 1, eller forarbejderne hertil, når det lægges til grund, at overdragelsen af en forsyningsvirksomhed til en fond, der skal varetage andre kommunale opgaver end forsyningsopgaver, indebærer modregning på grundlag af værdien af forsyningsvirksomheden som sådan og med afståelsestidspunktet som rådighedsdato.

Efter sin ordlyd omfatter elforsyningslovens § 37, stk. 1, ikke denne situation, idet kommunen ikke modtager et afståelsesvederlag og heller ikke løbende uddelinger fra fonden.

Den retstilstand, der er kommet til udtryk i bemærkningerne til lovforslaget, må antages at være båret af hensynet til at undgå en *omgåelse* af de gældende regler. En anvendelse af reglerne med henblik på at undgå omgåelse kan imidlertid aldrig føre til en mere vidtgående modregning end det, der i øvrigt følger af reglerne. Hvis det lægges til grund, at en fond påtager sig at udføre normalt skattefinansierede kommunale opgaver, er det derfor maksimalt værdien heraf, der kan danne grundlag for modregning. Værdien af sådanne ydelser kan efter de gældende regler ikke udløse en modregning på grundlag af værdien af forsyningsvirksomheden som sådan (medmindre værdien af ydelserne har samme værdi).

Hertil kommer, at værdiansættelsen efter forarbejderne til § 37 i den gældende elforsyningslov skal ske på det tidspunkt, hvor vederlaget, uddelingen mv. er til rådighed for kommunen. Der er dermed heller ikke belæg for at lægge til grund, at værdiansættelsen skal ske på tidspunktet for overdragelsen af forsyningsvirksomheden, men derimod først fra det tidspunkt, hvor den pågældende ydelse faktisk er til rådighed for kommunen (evt. det tidspunkt fonden har besluttet at foretage investering i en kommunal aktivitet).

Beskrivelsen af gældende ret i lovforslagets bemærkninger er således efter min opfattelse ikke korrekt. Derfor er det også misvisende, når det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at retstilstanden alene ændres i de tilfælde, hvor en kommune vederlagsfrit overdrager en forsyningsvirksomhed til en fond, der alene skal varetage forsyningsopgaver. Som beskrevet ovenfor ændres retstilstanden også i andre tilfælde, hvis man indfører en regel om, at der ved overdragelse af forsyningsvirksomheder til fonde altid skal ske modregning i bloktilskuddet på grundlag af værdien af forsyningsvirksomheden som sådan og med afståelsestidspunktet som rådighedsdato.

Lovforslagets beskrivelse af gældende ret bør derfor ændres i overensstemmelse med ovenstående.

Den foreslåede ændring er uhensigtsmæssig og forekommer økonomisk ubalanceret:

Efter gældende ret er der ikke hjemmel til at foretage modregning i bloktilskuddet til en kommune, når kommunen vederlagsfrit overdrager en forsyningsvirksomhed til en fond, som efter sit formål udelukkende skal varetage opgaver omfattet af forsyningslovene. En eventuel modregning kan efter gældende ret som nævnt først komme på tale i disse situationer, hvis kommunen på et senere tidspunkt opnåede økonomiske fordele af en sådan art, at de ville kunne danne grundlag for modregning.

Den foreslåede ændring af elforsyningslovens § 37, stk. 4, indebærer dermed en vidtgående ændring af gældende ret, idet en vederlagsfri overdragelse af en forsyningsvirksomhed til en fond i alle tilfælde vil medføre modregning i bloktilskuddet til kommunen, uanset at fonden kun skal videreføre de hidtidige kommunale forsyningsopgaver.

Den hidtidige fortolkning har – som det også er beskrevet i lovforslagets bemærkninger – været velbegrunder og saglig set i forhold til den gældende regulering. Kommunen modtager i de omhandlede overdragelsessituationer ikke nogen form for vederlæggelse, hverken i form af et kontant vederlag eller i form af, at fonden påtager sig at udføre normalt skattefinansierede kommunale opgaver.

Den foreslåede ændring udgør ikke alene et markant brud med hidtil gældende ret. Det kan endvidere anføres, at ændringen ud fra en kommunaløkonomisk synsvinkel er urimelig i forhold til kommunerne. Dette er der navnlig tre grunde til:

- For det første vil kommuner fremover blive modregnet af et afståelsesvederlag, som kommunen ikke modtager, og hvor det er uvist, om kommunen nogensinde modtager økonomiske fordele, der ville kunne danne grundlag for modregning. Hermed rammer lovforslaget forbi et af de hidtidige formål med modregningsreglerne, nemlig at styre likviditeten og dermed anlægsinvesteringerne i kommunerne. Den foreslåede regulering er i realiteten et forbud mod at overdrage en kommunal forsyningsvirksomhed til en fond, og dermed bryder lovforslaget med gældende ret og praksis.
- For det andet indebærer ændringen, at selv i de tilfælde, hvor der i givet fald ville skulle ske modregning på et senere tidspunkt, fremrykkes modregningstidspunktet efter lovforslaget således, at modregningen finder sted typisk mange år før kommunen opnår disse fordele.
- For det tredje indebærer ændringen, at modregningen sker på grundlag af et ansat vederlag for hele forsyningsvirksomheden, medens de økonomiske fordele, der eventuelt ville kunne have dannet grundlag for modregning på et senere tidspunkt, vil være langt mindre.

I bemærkningerne til lovforslaget anvendes udtrykket ”kommunale fonde”, ligesom det anføres, at den foreslåede modregning på grundlag af en værdiansættelse af ejerandelene er fundet rimelig, fordi kommunen ”typisk vil være stifter eller medstifter af den pågældende fond”, som ”efter sit vedtægtsmæssige formål vil varetage nærmere angivne kommunale interesser”. Denne beskrivelse er misvisende, idet den efterlader det urigtige indtryk, at kommunerne har rådighed over disse fondes formue og opgavevaretagelse, og at fonden typisk varetager en bredere kreds af kommunale opgaver end forsyningsopgaverne. Ingen af delene er mig bekendt korrekt. En fonds formue kan som tidligere nævnt ikke tilbageføres til en stifter. Jeg er endvidere ikke bekendt med, at der er tilfælde, hvor en kommunal forsyningsvirksomhed

somhed er overdraget til en fond, der tillige skal varetage normalt skattefinansierede opgaver.

De eksisterende fonde har mig bekendt alle til formål at varetage (kommunale) forsyningsopgaver og dertil knyttede aktiviteter. Fondene har således i intet tilfælde til formål at varetage normalt skattefinansierede kommunale opgaver. Hertil kommer, at de fleste overdragelser af forsyningsvirksomheder til fonde er sket til forbrugerstyrede fonde, dvs. kommunen har ikke bestemmende indflydelse over, hvilke opgaver fonden skal varetage. Kommunen kan således ikke beslutte, at fonden skal varetage andre, normalt skattefinansierede kommunale opgaver, og det forekommer ikke nærliggende at antage, at forbrugerne skulle beslutte en sådan anvendelse af fondens midler - muligt med det resultat, at forbrugerne skal betale en højere pris for forsyningsydelserne.

Da det således normalt hverken ved stiftelsen af en fond eller senere indgår som en realistisk mulighed, at fonden skal varetage normalt skattefinansierede kommunale opgaver, er det også misvisende, når det i bemærkningerne til lovforslaget fremstilles som økonomisk fordelagtigt for kommunerne, at der vil ske modregning en gang for alle på grundlag af en ansat værdi af hele forsyningsvirksomheden i stedet for en modregning af værdien af de økonomiske ydelser, der eventuelt måtte tilkomme kommunen på et senere tidspunkt. Normalt vil kommunerne slet ikke modtage modregningsudløsende ydelser fra fonden på et senere tidspunkt, og hvis dette måtte ske, vil der som altovervejende hovedregel være tale om ydelser, der ville medføre modregning på grundlag af betydeligt mindre beløb end værdien af forsyningsvirksomheden som sådan.

Endvidere skal det påpeges, at en gennemførelse af lovforslaget alt andet lige vil kunne have som konsekvens, at kommuner forhøjer skatten for at kunne kompensere for en så betydelig reduktion af bloktilskuddet, som der vil være tale om, hvis der foretages en vederlagsfri overdragelse af en forsyningsvirksomhed til en fond. Der kan stilles spørgsmålstejn ved, om kommuner på denne måde indirekte kan anvende skattemidler til at understøtte overdragelsen af en kommunal forsyningsvirksomhed til en fond. Det forekommer i det lys som et klart brud med hvile-i-sig-selv-princippet, der jo er gældende for en række kommunale forsyningsarter, der indgår i koncerndannelse med elforsynings- og varmforsyningsvirksomheder.

Baggrunden for ministerens ønske om at ændre retstilstanden er ifølge bemærkningerne til lovforslaget, at det er uhensigtsmæssigt, at man i en fonds levetid skal føre tilsyn med, om fonden f.eks. ændrer formål, således at den ikke længere kun udfører opgaver i henhold til forsyningslovene, men også påtager sig at udføre andre normalt skattefinansierede kommunale opgaver.

Denne begrundelse er efter min opfattelse ikke bæredygtig.

Kommunerne er forpligtet til at opføre og registrere vederlag mv., som vil skulle danne grundlag for modregning, og der er ikke grundlag for at nære mistro til, at kommunerne ikke kan løfte denne opgave, idet kommunerne jo i deres samlede opgavevaretagelse er underlagt et legalitetsprincip.

Hertil kommer, at hvis der med "tilsyn" menes kommunernes pligt til at være opmærksomme på, om en modregningssituation indtræder på et senere tidspunkt, er der næppe tvivl om, at kommunerne gerne fortsætter med at føre et sådant tilsyn (suppleret med dokumentation) som alternativ til at blive pålagt en modregningsforpligtelse, der i mange tilfælde aldrig ville indtræde, i andre tilfælde først ville indtræde efter en længere årrække, og i disse sidstnævnte tilfælde da normalt på grundlag af økonomiske fordele af en betydeligt lavere værdi end værdien af forsyningsvirksomheden som sådan.

Hvis der med derimod tænkes på statens tilsyn med, om kommunerne opfylder denne forpligtelse, adskiller denne opgave sig ikke fra andre tilsynsopgaver, som staten har i forhold til kommunerne, og ønsket om at undgå denne tilsynsopgave kan under ingen omstændigheder danne grundlag for en ændring af retstilstanden, der indebærer så urimelige konsekvenser for kommunerne, som er beskrevet ovenfor.

Den foreslåede ændring af elforsyningslovens § 37, stk. 4, er ikke alene vidtgående og urimelig i forhold til kommunerne. Den indebærer også en afskæring af kommunernes mulighed for at foretage vederlagsfrie overdragelser af forsyningsvirksomheder til fonde i de situationer, hvor dette vurderes at være den mest hensigtsmæssige model for den fremtidige varetagelse af den kommunale forsyningsopgave og forbrugerkollektivet.

Sammenfatning

Den foreslåede ændring af elforsyningslovens § 37, stk. 4, vil indebære en vidtgående ændring af den hidtidige retstilstand. Det kan med føje anføres, *at* ændringen vil bryde markant med gængse modregningsprincipper og begrundelserne for disse, og *at* ændringen i realiteten vil afskære kommunerne fra at anvende muligheden for at kunne overdrage kommunale forsyningsvirksomheder vederlagsfrit til fonde, hvilket i en del tilfælde har været anset som den mest hensigtsmæssige model for den fremtidige drift af en kommunal forsyningsvirksomhed. Det kan endvidere anføres, *at* ændringen ud fra en kommunaløkonomisk betragtning er urimelig overfor kommunerne, idet kommunerne fremover vil blive modregnet af et afståelsesvederlag, som kommunen ikke modtager, og hvor det er uvist, om kommunen nogensinde modtager økonomiske fordele, der ville kunne danne grundlag for modregning. Ændringsforslaget er endvidere baseret på en urigtig forudsætning om den gældende retstilstand.